

Interreg

UNIONE EUROPEA
EVROPSKA UNIJA

ITALIA-SLOVENIJA

INTEGRA

Progetto standard co-finanziato dal Fondo europeo di sviluppo regionale
Standardni projekt sofinancira Evropski sklad za regionalni razvoj

STANJE NA PODROČJU SPOLNEGA IN REPRODUKTIVNEGA ZDRAVJA MIGRANTK TEŽAVE IN PRIMERI DOBRIH PRAKS

Projekt INTEGRA:
Poročila za DS 3.1.1 in 3.1.2

ur.
Giovanni Delli Zotti

EUT

Interreg

UNIONE EUROPEA
EVROPSKA UNIJA

ITALIA-SLOVENIJA

INTEGRA

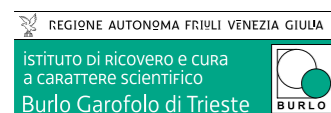
Progetto standard co-finanziato dal Fondo europeo di sviluppo regionale
Standardni projekt sofinancira Evropski sklad za regionalni razvoj

Rete transfrontaliera per le donne migranti: integrazione sociale, salute sessuale e riproduttiva
Čezmejna mreža za priseljene ženske: socialna integracija, spolno in reproduktivno zdravje

Lead partner / Vodilni partner

Partner di progetto / Projektni partnerji

ISTITUTO DI RICOVERO e CURA
a carattere scientifico
Burlo Garofolo di Trieste

Partner associato / Pridruženi partner

STANJE NA PODROČJU SPOLNEGA IN REPRODUKTIVNEGA ZDRAVJA MIGRANTK TEŽAVE IN PRIMERI DOBRIH PRAKS

Projekt INTEGRA:
Poročila za DS 3.1.1 in 3.1.2

ur.
Giovanni Delli Zotti

EUT EDIZIONI UNIVERSITÀ DI TRIESTE

ur.
Giovanni Delli Zotti
Dipartimento di Scienze politiche e sociali
Università di Trieste,
Piazza Europa, 1 - 34127 Trieste (Italia)

STATO DI SALUTE SESSUALE E RIPRODUTTIVA DELLE DONNE MIGRANTI:
DIFFICOLTÀ E BUONE PRATICHE
PROGETTO INTEGRA: Rapporti WP 3.1.1 e WP 3.1.2
EUT, 2018.
ISBN 978-88-5511-028-0 (online)
ISBN 978-88-5511-030-3 (print)

EUT Edizioni Università di Trieste
via Weiss, 21 - 34128 Trieste
<http://eut.units.it>
<https://www.facebook.com/EUTEdizioniUniversitaTrieste>

La versione elettronica ad accesso aperto di questa pubblicazione è disponibile al link: <https://www.openstarts.units.it>

Il contenuto della presente pubblicazione è di esclusiva responsabilità dei Partner progettuali e non rispecchia necessariamente le posizioni ufficiali dell'Unione europea.

Za vsebino pričujoče publikacije je odgovoren izključno Project partnerjev. Vsebina publikacije ne odraža nujno stališča Evropske unije.

The content of the present publication is under the sole responsibility of the project Partners and does not necessarily reflect the opinion or position of the European Union.

KAZALO

UVOD <i>Giovanni Delli Zotti</i>	5
POROČILO 3.1.1 ANALIZA MIGRACIJSKIH PROCESOV, TIPOLOGIJE HOSPITALIZACIJ TER SPOLNEGA IN REPRODUKTIVNEGA ZDRAVJA MIGRANTK	
Pravice do reproduktivnega zdravja migrantov in migrantk v mednarodnih in evropskih <i>Blaž Lenarčič, Mateja Sedmak in Zorana Medarić</i> 1. Terminološke opredelitve 2. Konvencije, direktive in dokumenti Viri	9
Demografska slika tujk v Sloveniji in Furlaniji - Julijski krajini <i>Mateja Sedmak, Zorana Medarić, Blaž Lenarčič in Moreno Zago</i> 1. Izhodišča 2. Delež tujcev in tujk 3. Matična območja (države) priseljenk 4. Sklep	15
Bolnišnične in ambulantne obravnave v bolnišnici Burlo Garofolo <i>Giovanni Delli Zotti, Ornella Urpis, Alice Cernogoraz in Giuseppe Ricci</i> 1. Analiza podatkov o hospitalizacijah 2. Analiza hospitalizacij na oddelkih za babištvo in ginekologijo 3. Analiza ciljne populacije in hospitalizacij glede na vse hospitalizacije v bolnišnici 4. Od hospitalizacije do pacienta 5. Ambulantna obravnava tujih pacientov	36
Epidemiološka analiza ambulantno in bolnišnično obravnavanih tujih državljanek v Bolnišnici Postojna <i>Marko Mugoša, Marjeta Stegel Bizjak in Igor Karnjuš</i> 1. Analiza ambulantno obravnavanih tujih državljanek med letoma 2012 in 2017 2. Analiza bolnišnično obravnavanih tujih državljanek med letoma 2012 in 2017	55
Spolno zdravje in patriarhalna kultura: pričevanja žensk <i>Ornella Urpis</i> 1. Metodološki okvir in raziskava na terenu 2. Značilnosti vzorca 3. Analiza rezultatov Bibliografija	60

<p>Spolno in reproduktivno zdravje in družbena integracija: primer Slovenije <i>Mirko Prosen, Doroteja Rebec, Urška Bogataj, Karmen Medica, Sabina Ličen, Jana Čelhar, Jana Prosen in Martina Podobnik</i></p> <p>1. Uvod 2. Metodologija 3. Rezultati 4. Sklep Bibliografija</p>	76	<p>Spolno in reproduktivno zdravje migrantk: pregled literature, dobre prakse in študije primerov v Sloveniji <i>Blaž Lenarčič Mateja Sedmak in Zorana Medarić</i></p> <p>1. Pregled nacionalne literature 2. Dobre prakse 3. Sklep 4. Študija primera treh obalnih občin – povzetek kvalitativne raziskave Bibliografija</p>	116
<p>POROČILO 3.1.2 PRIMERJALNA ANALIZA ZDRAVSTVENE OBRAVNAVE IN PRIMERI DOBRE PRAKSE</p>			
<p>Slovenska zakonodaja in zdravstvene pravice migrantov <i>Blaž Lenarčič, Mateja Sedmak in Zorana Medarić</i></p> <p>1. Migranti, vključeni v sistem zdravstvenega zavarovanja 2. Migranti, ki niso vključeni v sistem zdravstvenega zavarovanja 3. Zakonske določbe o reproduktivnem zdravju 4. Spolno nasilje</p>	89	<p>Zdravstveni pristopi in prepoznavanje dobrih praks pri zagotavljanju zdravstvene oskrbe migrantkam: primer Slovenije <i>Mirko Prosen, Karmen Medica, Sabina Ličen, Doroteja Rebec in Igor Karnjuš, Urška Bogataj</i></p> <p>1. Uvod 2. Metoda 3. Rezultati 4. Sklep Bibliografija</p>	126
<p>Italijanska zakonodaja in zdravstvene storitve za migrantke v Trstu <i>Roberta Altin in Veronica Saba</i></p> <p>1. Pravice državljanov drugih držav EU in tujih državljanov na področju zdravja – zakonska podlaga v Republiki Italiji 2. Storitve na področju reproduktivnega zdravja migrantk in žensk, rojenih na Tržaškem</p>	92	<p>Pričevanja zdravstvenih in socialnih delavcev, pripadnikov migrantskih skupnosti in kulturnih posrednikov <i>Ornella Urpis</i></p> <p>1. Pričevanja zdravstvenih in socialnih delavcev 2. Fokusna skupina in aktivno opazovanje 3. Izkustvena delavnica s kulturnimi posredniki Bibliografija</p>	136
<p>Primerjalna ocena pristopov in dobrih praks na področju zdravstva <i>Chiara Semenzato, Micaela Crisma, Alice Sorz in Federica Scrimin</i></p> <p>1. Uvod in pregled literature 2. Migrantke v Italiji 3. Anketiranje migrantk v Otroški bolnišnici in porodnišnici Burlo Garofolo 4. Pohabljanje ženskih spolnih organov 5. Nekateri klinično relevantni primeri 6. Opazovanje babiških pregledov Bibliografija</p>	96		
<p>Antropološki pogled na zdravje migrantk v čezmejnem prostoru <i>Roberta Altin in Veronica Saba</i></p> <p>1. Izhodišča 2. Odgovori na anketo INTEGRA: razmislek o dostopanju migrantk do zdravstvenih storitev Bibliografija</p>	110		

BOLNIŠNIČNA IN AMBULANTNA OBRAVNAVA V BOLNIŠNICI BURLO GAROFOLO

Giovanni Delli Zotti in Ornella Urpis

Oddelek za družbene in politične vede, Univerza v Trstu

Alice Cernogoraz in Giuseppe Ricci³

Klinični oddelek za medicino, kirurgijo in zdravstvo, Univerza v Trstu

1. Analiza podatkov o hospitalizacijah

V tabelah so zbrani podatki o odpustitvah po hospitalizaciji v bolnišnici Burlo Garofolo v Trstu med letoma 2006 in 2017⁴. V obravnavanem obdobju (2006-2017) je bilo po oskrbi odpuščenih 142.402 pacientk. Podatke o populaciji smo ločili v dve kategoriji (Italijanke in tujke) glede na državljanstvo ali državo rojstva. Projekta INTEGRA se ukvarja z analizo podatkov o bolnišnični oskrbi migrantk in skuša na podlagi teh razumeti, kateri so problemi na področju spolnega in reproduktivnega zdravja te populacije. V tem poglavju predstavljamo zato podatke o oddelkih za porodništvo in ginekologijo, ki smo jih pridobili z analizo kartotek o odpustitvah (SDO). V nadaljevanju bomo predstavili raziskavo o starosti pacientk, njihovem izvoru in državljanstvu ter o specifični oskrbi (vrsta obravnave, trajanje itd.), ki smo jo opravili na podlagi vseh hospitalizacij v bolnišnici Burlo Garofolo. Osnovna enota podatkov, prikazanih v nadaljevanju, je hospitalizacija (kar pomeni, da se oseba, ki je bila hospitalizirana večkrat, obravnava po številu hospitalizacij in ne kot ena enota); na odstopanja opozarjamo sproti.

2. Analiza hospitalizacij na oddelkih za porodništvo in ginekologijo

Za potrebe te raziskave smo se sprva odločili, da bomo iz baze podatkov Otroške bolnišnice in porodnišnice Burlo Garofolo izbrali vse osebe ženskega spola, ki so dostopale do ginekološke in porodniške oskrbe ter storitev na področju oploditve z biomedicinsko pomočjo (PMA) v zadnjih 12 letih (v razdobju 2006-2017); nato smo te podatke razdelili v dve skupini (»Italijanke« in »tujke«) in obravnavali diagnozo oz. obravnavo med hospitalizacijo.

V skupino »porodništvo« smo vključili vse podatke o hospitalizacijah na oddelkih kliničnega porodništva in porodniške patologije v skupino »ginekologija« pa podatke o hospitalizacijah na oddelku za klinično ginekologijo. Oploditve z biomedicinsko pomočjo smo obravnavali posebej, to pa zaradi specifične patologije oz. stanja, ki se na tem oddelku obravnava, pa tudi zaradi drugega časovnega razdobja, ki je predmet analize. Podrobnosti obravnavamo v namenskem razdelku.

Razločevanje pacientk v dve skupini (»Italijanke« in »tujke«) smo opravili na podlagi državljanstva, ki je sicer edini pravno sprejemljivi dejavnik, in na podlagi kraja rojstva, ki je z medicinskega vidika zanimivejši podatek, saj prinaša informacije o izvoru, parafizioloških patologijah oz. stanju in življenjskem slogu. Poleg tega je razločevanje glede na matično državo skladnejše s cilji projekta, saj se ženske, ki so se rodile v tuji državi in se zdravijo v bolnišnici Burlo Garofolo, lahko obravnavajo kot »migrantke«. Če bi v tej analizi medicinskih dejavnikov upoštevali državljanstvo v trenutku odpustitve iz oskrbe (kot izhaja iz kartotek SDO), bi se kot »Italijanke« obravnavale tudi ženske, ki so bile v državljanstvo sprejete po 10 letih bivanja v Italiji in/ali po poroki z italijanskim državljanom, kar bi lahko privedlo do napak pri interpretaciji podatkov.

³ Prispevek je sad skupnega dela avtorjev; v skladu z zakonskimi zahtevami izpostavljam, da sta avtorja 2. razdelka Alice Cernogoraz in Giuseppe Ricci, avtorja 3., 4. in 5. razdelka pa Giovanni Delli Zotti in Ornella Urpis.

⁴ Zahvaljujemo se gospodu Sandru Marigondi z Urada za spremljanje zdravstvene oskrbe in Enotnega centra za naročanje (CUP) bolnišnice Burlo Garofolo za prijazno in strokovno sodelovanje.

Kot lahko vidimo v Preglednici 1, predstavlja delež hospitalizacij tujih pacientk, ki so rojene v Italiji, med 0,03% in 0,16% celotnega vzorca. Pomembnejši pa je delež hospitalizacij pacientk z italijanskim državljanstvom, ki so bile rojene v tujini (5,1%-9,9%). V tej skupini so verjetno tudi Italijanke, ki so se rodile italijanskim staršem in ki so odrasčale v Italiji, a v večini primerov gre vendarle za pacientke, ki so pridobile italijansko državljanstvo, potem ko so v Italiji živele več kot 10 let ali po poroki z italijanskim državljanom (po 5. členu Zakona 91 z dne 5. 2. 1992).

Zaradi popolnosti obravnave bomo v to poročilo vsekakor vključili podatke za obe razvrstitvi pacientk.

Preglednica 1. Skupaj hospitalizacij po oddelku, državljanstvu in rojstni državi

Oddelek	Državljanstvo/Rojstna država	Število	Skupaj	%
Porodnišnica	Italijanske državljanke, rojene v Italiji	18.969	25.773	73,6
	Italijanske državljanke, rojene v tujini	1.314		5,1
	Tuje državljanke, rojene v Italiji	21		0,1
	Tuje državljanke, rojene v tujini	5.469		21,2
Ginekologija	Italijanske državljanke, rojene v Italiji	15.550	21.379	72,7
	Italijanske državljanke, rojene v tujini	2.108		9,9
	Tuje državljanke, rojene v Italiji	34		0,2
	Tuje državljanke, rojene v tujini	3.687		17,3
Oploditev z biomedicinsko pomočjo	Italijanske državljanke, rojene v Italiji	2.618	3.335	78,5
	Italijanske državljanke, rojene v tujini	234		7,0
	Tuje državljanke, rojene v Italiji	1		0,0
	Tuje državljanke, rojene v tujini	482		14,5

Preglednica 2a: Hospitalizacije po oddelkih in državljanstvu, razvrščene po državljanstvu (2006-2017)

Oddelek	Italijanske državljanke		Tuje državljanke		Skupaj
	št.	%	št.	%	
Porodnišnica	20.283	78,7	5.490	21,3	25.773
Ginekologija	17.658	82,6	3.721	17,4	21.378
Skupaj	37.941	80,5	9.211	19,5	47.152

Preglednica 2b. Hospitalizacije po oddelkih in rojstni državi, razvrščene po rojstni državi (2006-2017)

Oddelek	Italija		Tujina		Skupaj
	št.	%	št.	%	
Porodnišnica	18.990	73,7	6.783	26,3	25.773
Ginekologija	15.584	72,9	5.795	27,1	21.379
Skupaj	34.574	73,3	12.578	26,7	47.152

Kot lahko vidimo v preglednicah 2A in 2b, različno razvrščanje (po državljanstvu ali rojstni državi) znatno vpliva na deleže in na značilnosti hospitalizacij v naši bolnišnici. V obeh oddelkih (ginekološkem in porodniškem) opazamo namreč od 5 do 9,7 odstotnih točk odklona, predvsem pa bistvene razlike v deležu vseh hospitalizacij pacientk, rojenih v tujini, v primerjavi z deležem hospitalizacij tujih državljanek.

Preglednica 3a: Hospitalizacije po oddelkih in državljanstvu, razvrščene po oddelku (2006-2017)

Oddelek	Porodnišnica		Ginekologija		Skupaj št.
	št.	%	št.	%	
Ital. državljanke	20.283	53,4	17.658	46,6	37.941
Tuje državljanke	5.490	59,6	3.721	40,4	9.211
Skupaj	25.773	54,6	21.378	45,4	47.152

Preglednica 3b. Hospitalizacije po oddelkih in rojstni državi, razvrščene po oddelku (2006-2017)

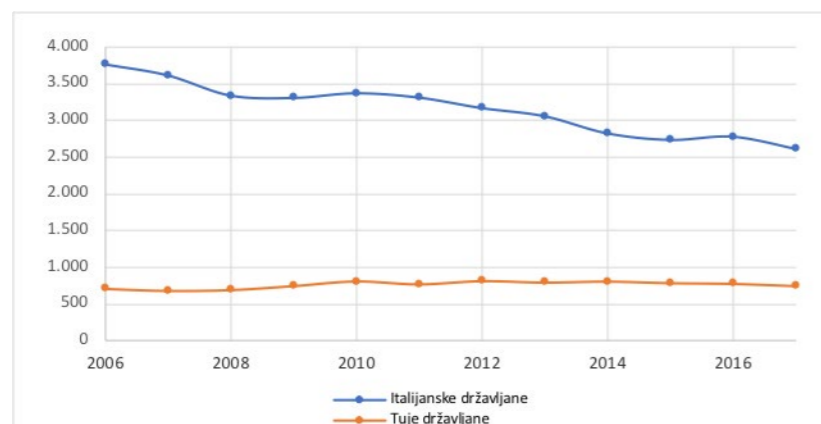
Oddelek	Porodnišnica		Ginekologija		Skupaj št.
	št.	%	št.	%	
Italija	18.990	54,9	15.584	45,1	34.574
Tujina	6.783	53,9	5.795	46,1	12.578
Skupaj	25.773	54,7	21.379	45,3	47.152

Iz preglednic 3A in 3b lahko razberemo distribucijo pacientk po oddelkih (ginekologija vs. porodništvo). Različna kategorizacija pacientk po državljanstvu in rojstni državi kaže, da se število pacientk, rojenih v tuji državi, veča, število pacientk, rojenih v Italiji, pa upada. Porast je nesimetričen, rahlo višji na oddelku za ginekologijo, zaradi česar je delež te populacije opaznejši med »tujkami« po državljanstvu. Ta razlika je mogoče posledica dejstva, da so pacientke na tem oddelku v povprečju starejše (ginekološke patologije so pogostejše pri starejših pacientkah, z izjemo okužb sečil in spolovil, spolno prenosljivih bolezni in endometrioz; opozarjamo predvsem na stanja, kakršna so menopavza, prolapsa spolnih organov in pojavi benignih ali malignih neoplazij), kar bi lahko pomenilo, da se »tuje« pacientke, ki živijo v Italiji več kot 10 let in so torej pridobile italijansko državljanstvo, ne obravnavajo v tej kategoriji. Kot izhaja iz analize starosti pacientk, ki prihajajo v bolnišnico, so tujke, ki se zdravijo v naši bolnišnici, na splošno mlajše.

Preglednica 4a: Hospitalizacije po oddelku in državljanstvu, razvrščene glede na leto obravnave

Oddelek	Državlj.	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Porodn.	Ital. državlj.	2.196	2.124	1.982	1.847	1.896	1.839	1.796	1.660	1.306	779	1.583	1.274
	Tuje državlj.	459	435	465	472	536	482	532	489	389	281	514	437
Ginek.	Ital. državlj.	1.574	1.495	1.362	1.464	1.479	1.477	1.377	1.402	1.522	1.959	1.199	1.341
	Tuje državlj.	256	253	234	281	280	295	288	312	425	512	269	316
Skupaj	Ital. Državlj.	3.770	3.619	3.344	3.311	3.375	3.316	3.173	3.062	2.828	2.738	2.782	2.615
	Tuje državlj.	715	688	699	753	816	777	820	801	814	793	783	753

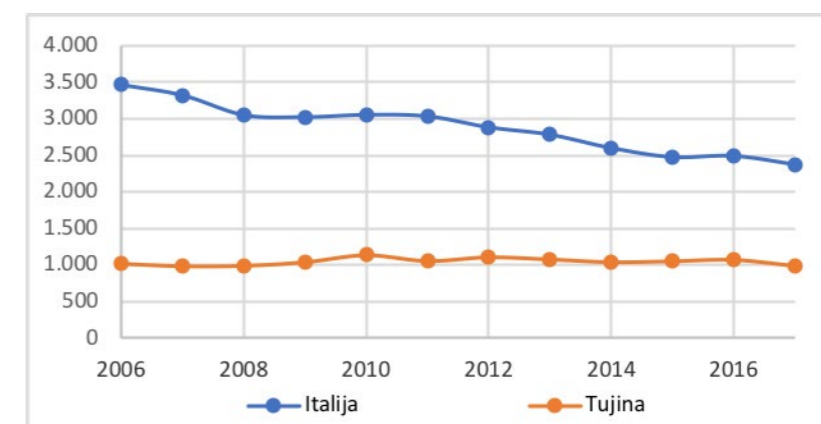
Graf 1A Hospitalizacije na ginekološkem in porodniškem oddelku po letu oskrbe in državljanstvu

Preglednica 4b. Hospitalizacije po oddelku in rojstni državi, razvrščene po letu oskrbe

Oddelek	Rojstna država	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Porodn.	Italija	2.094	2.000	1.877	1.727	1.760	1.725	1.658	1.557	1.229	716	1.460	1.187
	Tujina	561	559	570	592	672	596	670	592	466	344	637	524
Ginek.	Italija	1.372	1.322	1.176	1.298	1.296	1.311	1.227	1.227	1.372	1.761	1.032	1.190
	Tujina	458	426	421	449	465	461	439	487	576	710	436	467
Skupaj	Italija	3.466	3.322	3.053	3.025	3.056	3.036	2.885	2.784	2.601	2.477	2.492	2.377
	Tujina	1.019	985	991	1.041	1.137	1.057	1.109	1.079	1.042	1.054	1.073	991

Graf 1b. Hospitalizacije italijanskih in tujih pacientk (po rojstni državi) na ginekološkem in porodniškem oddelku (skupaj)

Tudi v tem primeru opažamo porast hospitalizacij pacientk, ki se kot tujke obravnavajo glede na matično državo, v primerjavi s tujkami po državljanstvu. Nadalje lahko vidimo, da je krivulja ravna. Zanimivo pa je, da kaže krivulja hospitalizacij pacientk, rojenih v Italiji, na upad v obeh kategorijah, kar pomeni, da je vedno manj bolnišničnih obravnav italijanskih pacientk.

Preglednica 5a: Hospitalizacije za oploditev z biomedicinsko pomočjo po državljanstvu (2006-2014)

	Italijanske drž.		Tuje drž.		Skupaj št.
	št.	%	št.	%	
OBMP	2.852	85,5	483	14,5	3.335

Preglednica 5b. Hospitalizacije za oploditev z biomedicinsko pomočjo po rojstni državi (2006-2014)

	Italija		Tujina		Skupaj št.
	št.	%	št.	%	
OBMP	2.619	78,5	716	21,5	3.335

V preglednicah 5A in 5b spremljamo število hospitalizacij na oddelku za oplojevanje z biomedicinsko pomočjo. Kot smo že izpostavili, je med letoma 2014 in 2015 v bolnišnici Burlo Garofolo prišlo do splošne reorganizacije storitev, ki je zadevala tudi oddelk OBMP. Znotraj tega oddelka se namreč izvaja samo ambulantna oskrba brez hospitalizacije, zaradi česar navajamo tu samo podatke, ki se nanašajo na delovanje tega oddelka v razdobju 2006-2014.

Kot lahko vidimo iz preglednic, je tudi na tem področju prišlo do porasta hospitalizacij pacientk, rojenih v tujini, v primerjavi s pacientkami, ki so tuje državljanke. Ta porast znaša kar 7 odstotnih točk, kar pomeni, da so mnoge pacientke, rojene v tujini, v resnici italijanske državljanke.

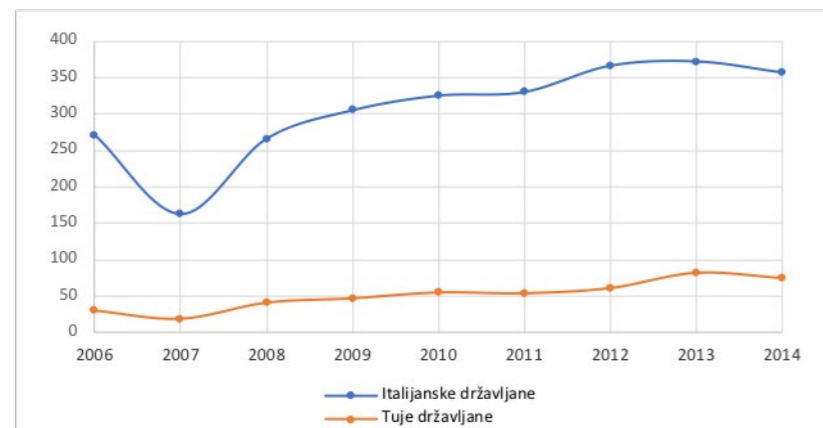
Med predhodnimi opazovanji, anketiranjem in v naslednjih fazah, npr. med soočanjem z babcami oddelka za oploditve z biomedicinsko pomočjo, smo opazili, da so ženske, ki dostopajo do teh storitev, pogosto poročene z Italijani.

Na splošno bi torej lahko rekli, da je odstotek hospitalizacij tujih pacientk (rojenih v tujini) 21,5%, skupaj pa je bilo v devetih letih obravnavanih 3.335 primerov; porast je torej znaten ($p < 0,0005$) in konstanten (prim. preglednici 6A in 6b, grafa 4A in 4b); krivulja ima v obeh primerih podoben naklon.

Preglednica 6a: Hospitalizacije na oddelku za oploditev z biomedicinsko pomočjo po letu obravnave

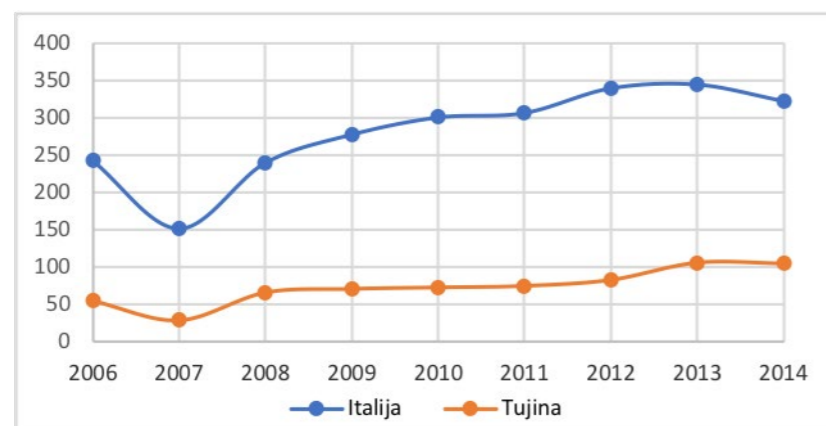
	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Ital. državljanke	271	163	266	305	325	330	366	372	357
Tuje državljanke	30	19	41	47	55	54	61	82	75
Skupaj	301	182	307	352	380	384	427	454	432

Graf 4a: Hospitalizacije italijanskih in tujih pacientk na oddelku za oploditev z biomedicinsko pomočjo Razvrstitev po državljanstvu

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Italija	243	152	240	278	301	307	340	345	323
Tujina	55	29	66	71	73	75	83	106	105
Skupaj	298	181	306	349	374	382	423	451	428

Graf 4b. Hospitalizacije italijanskih in tujih pacientk na oddelku OBMP po izvorni državi

3. Analiza ciljne populacije in hospitalizacij glede na vse hospitalizacije v bolnišnici

V Preglednici 7 lahko spremljamo razvrstitev hospitalizacij polnoletnih pacientk po starostnih skupinah. Preglednica po našem mnenju dokazuje, da postajajo migracije »stalnica«, saj je v porastu delež tujk starostnih skupin 30-39 let in 40 ali več let.

Preglednica 7 - Starostne skupine in povprečna starost ob odpustitvi iz bolnišnice, po letu oskrbe

Star. obd.	Državlj.	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
18-29 let	Italijan-sko	990	917	830	800	775	769	807	820	774	708	728	659
	Tuje	377	374	359	395	452	399	404	436	398	370	360	329
	% tuj. dr.	27,6	29,0	30,2	33,1	36,8	34,2	33,4	34,7	34,0	34,3	33,1	33,3
30-39 let	Italijan-sko	2.891	2.706	2.572	2.576	2.659	2.484	2.316	2.231	2.124	1.831	1.752	1.566
	Tuje	377	344	387	397	419	409	449	440	472	414	408	398
	% tuj. dr.	11,5	11,3	13,1	13,4	13,6	14,1	16,2	16,5	18,2	18,4	18,9	20,3
40 let/več	Italijan-sko	594	548	552	545	537	568	601	577	463	509	411	495
	Tuje	18	16	19	30	25	29	28	30	29	45	28	34
	% tuj. dr.	2,9	2,8	3,3	5,2	4,4	4,9	4,5	4,9	5,9	8,1	6,4	6,4

Analiza matične ali rojstne države glede na splošni podatek o hospitalizacijah v bolnišnici Burlo Garofolo (Preglednica 8), kaže, da je nekaj manj kot 50% pacientk rojenih v Trstu; med njimi je bilo leta 2006 1,6% tujk, danes pa jih je 9%. Delež hospitalizacij tujk je nekoliko višji med pacientkami, rojenimi v Posočju, in nižji v preostalih predelih dežele FJK. Med rojenimi v drugih deželah je delež hospitalizacij tujih pacientk sicer v porastu, čeprav je leta 2017 znašal le 4%.

Če upoštevamo dejstvo, da tu navajamo podatke o hospitalizacijah in ne o osebah, je zanimivo še izpostaviti podatek, da je 50% vseh hospitalizacij pacientov, rojenih v državah Zahodne Evrope, zadeva Italijane; isto velja za 80% rojenih v Sloveniji, delež rojenih na Hrvaškem pa se je povzpел s 50% do pribl. dve tretjini. Glede na matično državo gre za otroke iz mešanih zakonov, za tujce, ki so pridobili državljanstvo, ali za Italijane, ki so se rodili, medtem ko je družina živela v tujini. Zadnja interpretacija velja tudi za paciente, ki prihajajo iz Amerike, Avstralije in nekaterih azijskih držav (Italijani presega delež 60% v prvih dveh kategorijah, sicer pa skoraj dosega delež 50%). Pacienti z drugih območij so v obravnavanem časovnem razdobju le maloštevilni; izjemo predstavljajo le tisti iz Latinske Amerike, kot je razvidno iz Grafa 2. Med pacienti, rojenimi v Srbiji, Albaniji, bivši Sovjetski zvezi, v muslimanskih državah Afrike in v drugih afriških državah, je Italijanov pribl. 20%; gibanja so posledica dejstva, da so italijansko državljanstvo migrantom dodeljevali neenakomerno. Za druga območja ali države je delež italijanskih državljanov še nižji in v zadnjih letih samo občasno dosega vrednost 10% (Balkan, Turčija, Kitajska).

Preglednica 8 - Hospitalizacije po rojstni državi in letu hospitalizacije; deleži se nanašajo na hospitalizacije tujcev, rojenih v Italiji, in Italijanov, rojenih v tujini.

Država/Obm.	Državlj.	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Trst	Skupaj	6.133	5.936	5.867	5.735	5.910	5.745	5.651	5.350	5.079	4.895	4.670	4.605
	% tuj.d.	1,6	1,2	1,7	2,6	2,3	2,7	2,7	5,1	6,6	8,5	9,4	9,0
Pokr. Gorica	Skupaj	644	626	688	737	744	703	710	663	697	680	495	590
	% tuj.d.	3,3	3,0	4,2	4,5	5,6	6,1	6,9	9,0	8,8	9,9	10,3	11,4

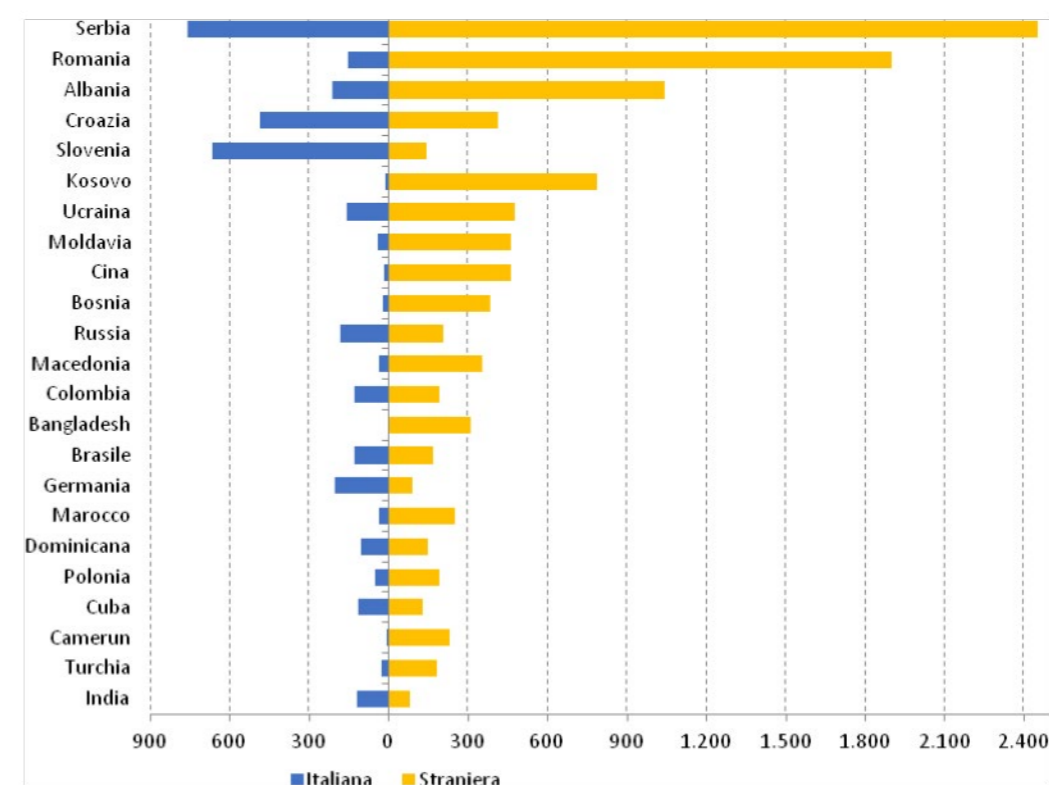
Ostalo FJK	Skupaj	1.921	1.895	1.964	1.903	2.018	2.028	2.155	2.136	2.140	2.086	1.747	1.838
	% tuj.d.	4,1	5,0	4,9	6,1	6,5	5,6	6,4	6,5	6	7,20	7,4	7,7
Ostalo Italija	Skupaj	2.189	2.034	2.111	2.150	2.194	2.237	2.221	2.198	2.339	2.268	2.005	1.992
	% tuj.d.	,5	,9	0,8	1,3	1,5	0,8	1,3	2,3	2,3	2,1	3,2	4,1
Zahodna Evr.	Skupaj	148	161	186	186	174	146	172	150	155	129	130	134
	% tuj.d.	62,2	58,4	50,5	51,1	58,0	47,9	44,8	47,3	43,9	39,5	44,6	45,5
Slovenija	Skupaj	78	90	108	71	97	75	63	61	43	51	33	37
	% tuj.d.	89,7	84,4	77,8	90,1	81,4	72,0	74,6	88,5	81,4	88,2	84,8	78,4
Hrvaška	Skupaj	94	76	86	84	88	67	74	83	65	67	74	43
	% tuj.d.	59,6	48,7	52,3	52,4	48,9	47,8	54,1	61,4	41,5	53,7	66,2	62,8
Romunija	Skupaj	121	129	135	173	194	177	209	215	192	190	178	141
	% tuj.d.	7,4	12,4	11,1	4,6	8,2	10,7	7,7	5,1	4,2	5,3	8,4	7,8
Srbija	Skupaj	321	317	306	297	279	269	272	258	229	226	224	213
	% tuj.d.	19,6	20,8	19,6	21,5	22,9	23,0	25,4	26,0	21,8	31,0	32,1	24,4
Albanija	Skupaj	123	90	91	105	102	78	76	111	128	155	103	89
	% tuj.d.	13,0	24,4	17,6	12,4	6,9	16,7	18,4	16,2	21,1	14,2	23,3	21,3
Ost. Balk. Drž.	Skupaj	67	81	79	114	159	136	165	179	160	146	170	139
	% tuj.d.	4,5	4,9	2,5	4,4	7,5	11,8	4,2	2,8	2,5	0,0	1,2	10,1
Bivša ZSSR	Skupaj	120	115	109	132	105	145	149	169	168	155	128	145
	% tuj.d.	24,2	27,8	24,8	25,0	26,7	32,4	28,9	24,3	23,8	32,9	28,1	17,2
Lat. Amerika	Skupaj	136	119	144	162	165	136	154	141	165	157	148	147
	% tuj.d.	40,4	45,4	43,7	45,7	38,8	46,3	55,2	48,9	42,4	53,5	56,8	46,3
ZDA, Avstralija	Skupaj	27	22	31	29	33	28	31	13	18	22	23	21
	% tuj.d.	88,9	72,7	67,7	75,9	54,5	67,9	67,7	46,2	72,2	27,3	43,5	61,9
Maroko	Skupaj	13	16	27	22	29	26	31	34	36	17	21	18
	% tuj.d.	7,7	,0	3,7	13,6	13,8	23,1	16,1	11,8	16,7	17,6	19,0	5,6
Islamska Afrika	Skupaj	28	43	40	45	63	55	56	52	48	47	50	45
	% tuj.d.	3,6	9,3	7,5	20,0	15,9	7,3	1,8	7,7	8,3	14,9	8,0	17,8
Ostalo Afrika	Skupaj	62	76	69	83	75	61	91	90	78	83	58	63
	% tuj.d.	22,6	23,7	21,7	19,3	30,7	26,2	15,4	36,7	23,1	27,7	17,2	19,0
Turčija	Skupaj	7	11	10	12	21	32	16	23	16	17	24	18
	% tuj.d.	14,3	,0	10,0	8,3	14,3	25,0	,0	17,4	6,2	11,8	8,3	11,1
Mulsim. Azija	Skupaj	24	19	16	16	25	19	18	28	26	27	95	96
	% tuj.d.	16,7	10,5	18,7	25,0	8,0	21,1	5,6	32,1	23,1	,0	3,2	6,2
Kitajska	Skupaj	62	50	38	33	40	37	42	34	47	38	24	32
	% tuj.d.	1,6	,0	5,3	,0	,0	,0	2,4	0	8,5	7,9	4,2	9,4
Bangladeš	Skupaj	8	7	6	18	30	27	33	29	36	38	36	45
	% tuj.d.	,0	,0	,0	,0	,0	,0	,0	6,9	,0	,0	2,8	4,4
Ostalo Azija	Skupaj	42	27	37	50	58	48	46	33	44	43	29	43
	% tuj.d.	40,5	40,7	40,5	36,0	41,4	43,7	37,0	36,4	43,2	41,9	51,7	44,2

Delež hospitalizacij tujcev, rojenih v Italiji, stalno narašča, razmerje med Italijani in tujci, rojenimi v tujini, pa je dejansko stabilno; zaradi tega je mogoče smiselno, da za analizo stanja upoštevamo širši vzorec, kot kažeta Preglednica 9 in Graf 5; tu so prikazani samo podatki držav, za katere beležimo v razdobju 2006-2017 več kot 200 obravnava. Na podlagi absolutnih vrednosti težko spremljamo odklone, očitno pa je, da so primeri Italijanov, rojenih v nekaterih državah (Kosovo, Kitajska, Bosna, Bangladeš, Kamerun), redki, v primeru drugih držav (Hrvaška, Slovenija, Nemčija in Indija) pa prevalentni.

Preglednica 9 - Rojstna država ali območje po državljanstvu (italijansko/tuje) Podatki o hospitalizacijah

Država/Obm.	Ital. državlj.	Tuje državlj.	Skupaj	Ital. državlj.	Tuje državlj.	Skupaj	Ital. državlj.	Tuje državlj.	Skupaj
	št.	št.	št.	% stolp.	% stolp.	% stolp.	% vrst.	% vrst.	% vrst.
Trst	62.840	2.736	65.576	50,9	14,5	46,0	95,8	4,2	100,0
Pokr. Gorica	7.435	542	7.977	6,0	2,9	5,6	93,2	6,8	100,0
Ostalo FJK	22.374	1.457	23.831	18,1	7,7	16,7	93,9	6,1	100,0
Ostalo Italija	25.487	451	25.938	20,6	2,4	18,2	98,3	1,7	100,0
Zahodna Evr.	932	939	1.871	,8	5,0	1,3	49,8	50,2	100,0
Slovenija	665	142	807	,5	,8	,6	82,4	17,6	100,0
Hrvaška	487	414	901	,4	2,2	,6	54,1	45,9	100,0
Romunija	154	1.900	2.054	,1	10,1	1,4	7,5	92,5	100,0
Srbija	759	2.452	3.211	,6	13,0	2,3	23,6	76,4	100,0
Albanija	211	1.040	1.251	,2	5,5	,9	16,9	83,1	100,0
Bivša ZSSR	74	1.521	1.595	,1	8,0	1,1	4,6	95,4	100,0
Lat. Amerika	432	1.208	1.640	,3	6,4	1,2	26,3	73,7	100,0
ZDA, Avstral.	833	941	1.774	,7	5,0	1,2	47,0	53,0	100,0
MAROKO	189	109	298	,2	,6	,2	63,4	36,6	100,0
Islamska Afrika	38	252	290	,0	1,3	,2	13,1	86,9	100,0
Islamska Afrika	59	513	572	,0	2,7	,4	10,3	89,7	100,0
Ostalo Afrika	212	677	889	,2	3,6	,6	23,8	76,2	100,0
Turčija	25	182	207	,0	1,0	,1	12,1	87,9	100,0
Azija	44	365	409	,0	1,9	,3	10,8	89,2	100,0
Kitajska	15	462	477	,0	2,4	,3	3,1	96,9	100,0
Bangladeš	5	308	313	,0	1,6	,2	1,6	98,4	100,0
Ostalo Azija	206	294	500	,2	1,6	,4	41,2	58,8	100,0
Skupaj	21	21	21	,0	,0	,0	100,0	,0	100,0
Skupaj	123.497	18.905	142.402	100,0	100,0	100,0	86,7	13,3	100,0

Graf 5 - Hospitalizacije pacientov, rojenih v tujini 2006-2017 po državljanstvu (italijansko/tuje)

Če se povrnemo k analizi po letu obravnave (prim. Preglednica 10), lahko opazujemo razvrstitev hospitalizacij tujih državljanov po državi ali območju rojstva (z nekaterimi agregiranimi podatki v primerjavi s Preglednico 5). Podatki dokazujejo, da je bil ta delež sprva nižji od 20%, v zadnjih letih pa je že skoraj dosegel prag 40 odstotkov.

Preglednica 10 - Delež hospitalizacij tujih pacientov po državi/območju rojstva in letu

Država/Območje	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Trst	7,8	6,2	7,6	10,0	8,5	10,9	9,4	15,5	18,2	22,4	24,3	22,9
Ostalo Italija	8,9	11,0	10,9	11,9	13,0	12,2	13,4	14,2	13,3	14,3	13,5	16,2
Zahodna Evropa	8,3	10,0	12,2	9,3	8,6	9,2	9,0	6,7	7,3	6,2	5,6	5,4
Romunija	9,1	9,4	9,3	11,1	11,3	11,0	12,0	11,6	10,0	9,7	9,0	7,2
Srbija	21,0	20,9	19,1	15,7	13,6	14,4	12,6	10,8	9,8	8,4	8,4	8,9
Albanija	8,7	5,7	5,8	6,2	6,0	4,5	3,9	5,3	5,5	7,2	4,4	3,9
Ost. Balkan	5,2	6,4	6,0	7,3	9,3	8,3	9,8	9,9	8,5	7,9	9,3	6,9
Bivša ZSSR	7,4	6,9	6,4	6,7	4,9	6,8	6,6	7,3	7,0	5,6	5,1	6,7
Amerika in Avstralija	6,8	5,9	7,1	6,4	7,3	5,7	4,9	4,5	5,5	4,8	4,2	4,8
Islamska Afrika	3,2	4,6	4,9	3,7	4,9	4,9	5,0	4,4	4,0	2,9	3,5	3,0
Ostalo Afrika	3,9	4,8	4,2	4,5	3,3	3,1	4,8	3,2	3,3	3,2	2,6	2,8
Islamska Azija	2,1	2,3	1,7	1,5	2,6	2,7	2,1	2,2	1,9	2,3	6,3	5,9
Ostalo Azija	7,6	6,1	5,0	5,6	6,6	6,3	6,4	4,6	5,7	5,3	4,0	5,3
Skupaj	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
	1.231	1.203	1.290	1.485	1.579	1.441	1.606	1.765	1.832	1.858	1.814	1.801

Državljanstvo ne nujno sovпада z rojstno državo: italijanski državljani se rojevajo tudi v tujini in tuji državljani (ki se rodijo v tujini ali v Italiji) lahko pridobijo italijansko državljanstvo. V zvezi s hospitalizacijami tujcev nam preglednica 11 dokazuje, da je delež državljanov EU stabilen - narašča le število Romunov (od 10% na 15%). Zaznati pa je upad (več kot 10 odstotnih točk) Srbov (od 24% na 13%) in porast Kosovcev (od neznatnih deležev do skoraj 10%). Med hospitalizacijami izstopa porast deleža Bengalcev (od 1% do 5%), podoben pa je tudi trend državljanov muslimanskih držav Srednjega Vzhoda (tudi delež teh se trenutno giblje ok. 5%).

Preglednica 11 - Delež hospitalizacij tujih pacientov po državi/območju državljanstva in letu

Država/Območje	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Zahodna Evropa	5,0	5,9	6,7	6,8	4,9	5,3	5,9	4,9	5,6	5,7	4,5	5,1
Slovenija	,8	1,1	1,9	,6	1,3	2,0	1,0	,7	,5	,6	,3	,6
Hrvaška	5,3	4,6	4,9	4,6	4,0	3,8	3,0	3,5	2,8	3,2	2,3	1,8
Romunija	10,2	11,1	10,9	12,3	14,5	14,4	15,8	16,8	15,7	15,7	15,3	15,0
Srbija	23,9	24,8	25,7	22,2	18,5	18,5	15,6	14,9	13,9	12,1	13,0	13,4
Albanija	11,9	9,4	9,7	9,0	8,7	8,5	6,8	8,8	10,4	10,8	8,3	7,0
Kosovo	1,1	,4	,2	1,3	4,9	7,6	8,2	9,3	9,9	8,3	11,5	7,8
BiH	3,4	3,0	2,2	2,6	3,2	1,7	2,9	2,4	1,8	2,2	1,7	2,4
Makedonija	1,9	4,5	3,6	2,9	3,3	3,1	3,4	3,6	2,0	3,7	2,8	2,3
Bivša ZSSR	7,5	7,0	6,2	6,6	5,1	6,4	6,0	7,4	6,5	6,4	5,8	7,4
Latinska Amerika	6,3	5,5	6,4	6,1	6,0	5,0	4,4	4,4	5,6	4,6	4,4	5,0
ZDA Avstralija	,6	,7	1,2	,7	1,4	,6	1,1	,5	,3	1,3	,9	,7

Maroko	2,6	2,2	2,4	2,3	2,6	1,9	2,9	2,5	2,8	2,2	2,5	2,3
Islamska Afrika	4,7	5,3	5,4	6,3	6,7	6,0	5,4	5,4	5,7	5,8	5,8	6,6
Ostalo Afrika	3,2	4,0	4,0	6,0	3,3	3,2	5,7	3,4	3,6	3,0	2,9	3,9
Turčija	,6	1,0	,7	,8	1,3	2,7	1,6	1,9	1,3	1,8	1,8	1,4
Islamska Azija	1,9	2,4	1,4	1,1	1,6	1,1	1,6	1,8	1,6	2,0	6,4	5,8
Kitajska	6,3	4,2	3,3	3,0	3,6	3,2	3,5	2,8	3,9	4,4	3,4	3,8
Bangladeš	1,0	1,6	1,2	2,0	2,7	2,9	3,4	2,7	4,3	4,3	4,9	5,4
Ostalo Azija	1,7	1,3	1,9	2,9	2,3	2,2	1,9	2,1	1,9	1,8	1,4	2,3
Skupaj	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
	1.231	1.203	1.290	1.485	1.579	1.441	1.606	1.765	1.832	1.858	1.814	1.801

Podatki po lokalnem zdravstvenem podjetju (enoti), pristojnem za pacienta (Pregl. 12) kažejo, da večji del hospitalizacij (82,9%) zadeva paciente z bivališčem v deželi FJK (57,1% v Trstu in 25,8% v ostalih predelih dežele). Tem moramo prišteti 14,4% pacientov iz drugih dežel Italije (nekaj manj kot 10% je npr. pacientov iz Veneta). Manjši del pacientov (2,6%) ima bivališče v tujini. Preglednica nato kaže, da je delež hospitalizacij tujcev skoraj 13-odstoten med pacienti z bivališčem v FJK in samo 3,3-odstoten med pacienti iz drugih dežel; to dokazuje, da se tuji pacienti redkeje zdravijo v deželi, kjer sicer nimajo bivališča. Po pričakovanjih je med hospitalizacijami pacientov z bivališčem v tujini največ tujcev; analitični podatki (ki sicer niso prikazani v tabeli) pa kažejo, da ima več kot četrtina pacientov z bivališčem v Zahodni Evropi italijansko državljanstvo.

Preglednica 12 - Pristojna zdravstvena enota (podjetje) glede na državljanstvo (italijansko/tuje)

Državljanstvo	Italijansko	Tuje	Skupaj	Italijansko	Tuje	Skupaj	Italijansko	Tuje	Skupaj
Zdravstv. podj.	št.	št.	št.	% stolp.	% stolp.	% stolp.	% vrst.	% vrst.	% vrst.
Trst	70.500	10.859	81.359	57,1	57,4	57,1	86,7	13,3	100,0
Ostalo FJK	32.680	4.067	36.747	26,5	21,5	25,8	88,9	11,1	100,0
Veneto	13.041	554	13.595	10,6	2,9	9,5	95,9	4,1	100,0
Ostalo Italija	6.870	129	6.999	5,6	,7	4,9	98,2	1,8	100,0
Tujina	406	3.296	3.702	,3	17,4	2,6	11,0	89,0	100,0
Skupaj	123.497	18.905	142.402	100,0	100,0	100,0	86,7	13,3	100,0

Kot v primeru drugih spremenljivk, ki smo jih že izpostavili, Preglednica 12 kaže, da skupni podatki (brez upoštevanja časovne dimenzije) lahko zadevajo hitro spreminjajoče se trende. V Preglednici 13 na primer vidimo, da je delež hospitalizacij tujcev v porastu.

Preglednica 13 - Pristojno zdravstveno podjetje (enota) glede na bivališče

Zdr. podjetje		2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Trst	Ital.	6.782	6.498	6.433	6.166	6.411	6.176	6.139	5.698	5.322	5.166	4.857	4.852
	Tuje	624	595	718	823	888	858	925	1.019	1.092	1.091	1.108	1.118
	% tuj	8,4	8,4	10,0	11,8	12,2	12,2	13,1	15,2	17,0	17,4	18,6	18,7
Ostalo FJK	Ital.	2.704	2.654	2.760	2.796	2.863	2.803	2.986	2.872	2.861	2.758	2.249	2.374
	Tuje	208	234	285	316	335	333	392	432	400	391	356	385
	% tuj	7,1	8,1	9,4	10,2	10,5	10,6	11,6	13,1	12,3	12,4	13,7	14,0
Veneto	Ital.	1.005	955	1.124	1.119	1.155	1.215	1.132	1.093	1.235	1.143	953	912
	Tuje	26	35	40	36	45	40	38	50	66	74	48	56
	% tuj	2,5	3,5	3,4	3,1	3,8	3,2	3,2	4,4	5,1	6,1	4,8	5,8

Ostalo Italija	Ital.	642	593	496	547	560	601	545	593	636	582	553	522
	Tuje	9	5	8	14	10	8	7	11	12	15	14	16
	% tuj	1,4	,8	1,6	2,5	1,8	1,3	1,3	1,8	1,9	2,5	2,5	3,0
Ni podatkov	Ital.	19	43	45	44	35	39	27	29	23	30	39	33
	Tuje	364	334	239	296	301	202	244	253	262	287	288	226
	% tuj	95,0	88,6	84,2	87,1	89,6	83,8	90,0	89,7	91,9	90,5	88,1	87,3

Preglednica 14 nazadnje kaže, da je delež hospitalizacij tujih državljanov z bivališčem v Furlaniji - Julijski krajini v porastu (od 2/3 do več kot 80%); večja se tudi delež hospitalizacij tujih pacientov, ki prihajajo iz drugih dežel v Italiji.

Preglednica 14 - Pristojno zdravstveno podjetje (enota) glede na bivališče - samo tuji državljani

Zdr. podjetje	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Trst	50,7	49,5	55,7	55,4	56,2	59,5	57,6	57,7	59,6	58,7	61,1	62,1
Ostalo FJK	16,9	19,5	22,1	21,3	21,2	23,1	24,4	24,5	21,8	21,0	19,6	21,4
Veneto	2,1	2,9	3,1	2,4	2,8	2,8	2,4	2,8	3,6	4,0	2,6	3,1
Ostalo Italija	,7	,4	,6	,9	,6	,6	,4	,6	,7	,8	,8	,9
Ni podatkov	29,6	27,8	18,5	19,9	19,1	14,0	15,2	14,3	14,3	15,4	15,9	12,5
Skupaj	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
	1.231	1.203	1.290	1.485	1.579	1.441	1.606	1.765	1.832	1.858	1.814	1.801

Spremenljivka pristojnega zdravstvenega podjetja nam omogoča, da izpostavimo vlogo nacionalnega zavoda in posameznih lokalnih zdravstvenih podjetij (ki seveda niso navedena v primeru pacientov z bivališčem v tuji državi). V Preglednici 15 lahko vidimo, da zadeva 58% vseh hospitalizacij paciente iz Trsta, 9% tiste, za katere je pristojno posoško zdravstveno podjetje (Isontina), 16,8% pa paciente, za katere so pristojna druga podjetja dežele FJK (skupaj 84%). 9,2% hospitalizacij zadeva paciente iz Veneta in 5% paciente iz drugih dežel; to pomeni, da je delež ostalih (iz drugih držav, samoplačnikov, nerazvrščenih) 2-odstoten. Kot smo že izpostavili ob analizi podatkov območja bivališča, najvišji delež hospitalizacij zadeva tujce z bivališčem na Tržaškem (14,5%), najnižji pa tiste v drugih italijanskih deželah (2%), kar pomeni, da so tuji državljani manj dovzetni za zdravljenje zunaj »matičnega območja«.

Preglednica 15 - Pristojni zdravstveni zavod po državljanstvu (italijansko/tuje)

Državljanstvo	Italijansko	Tuje	Skupaj	Italijansko	Tuje	Skupaj	Italijansko	Tuje	Skupaj
Plačnik	št.	št.	št.	% stolp.	% stolp.	% stolp.	% vrst.	% vrst.	% vrst.
Trst	70.726	11.990	82.716	57,3	63,4	58,1	85,5	14,5	100,0
Pokr. Gorica	11.176	1.743	12.919	9,0	9,2	9,1	86,5	13,5	100,0
Ostalo FVG	21.426	2.476	23.902	17,3	13,1	16,8	89,6	10,4	100,0
Veneto	12.501	530	13.031	10,1	2,8	9,2	95,9	4,1	100,0
Ostalo Italija	6.930	148	7.078	5,6	,8	5,0	97,9	2,1	100,0
Tujina	189	905	1.094	,2	4,8	,8	17,3	82,7	100,0
Samopl.	61	726	787	,0	3,8	,6	7,8	92,2	100,0
Ni podatkov	488	387	875	,4	2,0	,6	55,8	44,2	100,0
Skupaj	123.497	18.905	142.402	100,0	100,0	100,0	86,7	13,3	100,0

Če analiziramo podatke o časovnem sosledju hospitalizacij tujcev (Preglednica 16), opazimo, da je število pacientov, ki imajo stalno bivališče na Tržaškem, vseskozi stabilno; večja se število pacientov iz Posočja (5,4% na 13%), upada pa število pacientov z drugih območij dežele. Število pacientov

iz drugih dežel se ni bistveno spremenilo. Poleg tega beležimo upad pacientov, katerih zdravljenje plačuje tuji zavod - a glede na splošne absolutne vrednosti gre za zanemarljiv vzorec.

Preglednica 16 - Zavod, ki je plačnik storitev (samo hospitalizacije tujcev)

Plačnik	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Trst	66,5	62,4	63,9	62,1	63,1	64,9	63,0	59,9	63,2	63,9	64,0	64,9
Pokr. Gorica	5,4	7,1	8,1	6,1	7,9	8,4	9,8	10,8	8,9	10,5	11,9	12,8
Ostalo FVG	12,8	14,3	15,3	15,9	14,9	15,5	15,6	14,8	12,4	10,5	8,3	9,2
Veneto	2,0	2,6	3,1	2,1	2,8	2,8	2,2	2,8	3,6	3,8	2,5	2,8
Ostalo Italija	,9	,6	,8	1,3	,8	,6	,5	,6	,7	,8	,8	1,0
Tujina	6,0	6,6	6,1	8,4	7,7	6,2	8,3	4,2	,3	2,9	2,8	1,2
Samopl.								6,3	10,0	7,1	9,0	7,6
Ni podatkov	6,3	6,4	2,8	4,1	2,8	1,5	,7	,6	,9	,4	,7	,6
Skupaj	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
	1.231	1.203	1.290	1.485	1.579	1.441	1.606	1.765	1.832	1.858	1.814	1.801

Za konec lahko analiziramo še sintezo podatkov o številu dni bolnišnične obravnave in, kot uvod v naslednji razdelek, povprečno število postavljenih diagnoz in zdravljenj posameznega pacienta med hospitalizacijo (Preglednica 17).

Na področju števila dni bolnišnične obravnave opazimo stalno razliko v trajanju hospitalizacij: obravnave tujih pacientov trajajo namreč v povprečju pol dneva več, v nekaterih letih tudi dan več kot obravnave ostalih. To je seveda lahko posledica diagnoz in posegov med bolnišnično obravnavo pacienta in gre, s tega vidika, za zelo jasne podatke, čeprav se razlike s časom manjšajo. Povprečno število diagnoz (pri čemer opozarjamo, da se lahko v kartoteke SDO vpiše največ 6 diagnoz) je bilo pri Italijanih sprva nekoliko nižje od 2, nato se je v zadnjih letih povečalo; pri tujcih pa je število skoraj vedno višje od 2, v nekaterih letih pa doseže tudi povprečno vrednost 2,5 diagnoz na pacienta. Ta razlika med domačimi in tujimi pacienti je stalna.

Preglednica 17 - Število dni bolnišnične obravnave, število diagnoz in posegov (povprečne vrednosti)

	Državljanj.	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Št. dni	Ital.	3,13	3,10	3,14	3,14	3,14	3,15	2,94	3,04	3,11	3,12	3,26	3,14
	Tuje	3,71	3,72	3,87	3,66	3,58	3,82	3,67	3,77	3,65	4,19	3,80	4,19
	Razl.	,58	,62	,73	,52	,44	,68	,73	,73	,54	1,07	,54	1,04
Št. diagnoz	Ital.	1,95	1,98	1,95	1,98	1,92	1,94	1,90	1,87	1,96	2,04	2,07	2,16
	Tuje	2,22	2,23	2,17	2,18	2,18	2,17	2,10	1,96	1,93	2,14	2,23	2,30
	Razl.	0,27	0,26	0,22	0,20	0,27	0,23	0,20	0,09		0,10	0,16	0,14
Št. posegov	Ital.	2,97	2,75	2,66	2,64	2,63	2,73	2,62	2,70	2,88	2,92	2,84	2,80
	Tuje	3,60	3,41	3,27	3,11	3,22	3,17	3,07	2,93	3,00	3,06	3,09	3,08
	Razl.	0,63	0,65	0,60	0,46	0,58	0,44	0,45	0,23	0,13	0,14	0,25	0,27

Povprečno število posegov je za italijanske paciente vedno višje od 2,5 in se za nekatera leta približuje povprečnemu številu 3; v primeru tujih pacientov je povprečno število skoraj vedno višje od 3 in odklon je predvsem v prvih letih višji od 0,5 posegov. Vrednosti za obe populaciji pacientov se s časom sicer približujeta, saj se razlike manjšajo in v zadnjih letih je število posegov na tujih pacientih samo za 0,2/0,3 višje od splošnega povprečja na hospitalizacijo.

V nadaljevanju predstavljamo podatke za hospitalizacije po DRG (*Diagnosis Related Group*) za področji medicine in kirurgije (v 4% primerov DRG ni evidentiran, gre pa predvsem za podatke

prvih dveh let). V preglednici 18 lahko vidimo odklone z deležih DRG-jev s področij medicine in kirurgije med domačimi in tujimi pacienti (61,6% vs. 65,5% za DRG s področja medicine); na tuje paciente se nanaša 13 % DRG-jev s področja kirurgije in 14% DGR-jev s področja medicine. Tudi v teh primerih torej ne beležimo večjih odstopanj. V Preglednici 19 izpostavljamo časovni trend, ki kaže na porast deleža DRG za področji medicine in kirurgije pri tujih pacientih.

Preglednica 18 - DRG glede na državljanstvo (italijansko/tuje)

Državlj.	Italijansko	Tuje	Skupaj	Italijansko	Tuje	Skupaj	Italijansko	Tuje	Skupaj
DRG	št.	št.	št.	% stolp.	% stolp.	% stolp.	% vrst.	% vrst.	% vrst.
Kirurški	42.072	6.467	48.539	34,1	34,2	34,1	86,7	13,3	100,0
Medicinski	76.076	12.375	88.451	61,6	65,5	62,1	86,0	14,0	100,0
Neopred.	5.349	63	5.412	4,3	,3	3,8	98,8	1,2	100,0
Skupaj	123.497	18.905	142.402	100,0	100,0	100,0	86,7	13,3	100,0

Preglednica 19 - DRG po letu obravnave

DRG		2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Kirurški	Ital.	3.947	3.579	3.784	3.887	4.074	3.686	3.697	3.311	3.053	3.071	2.881	3.102
	Tuje	436	451	506	640	555	580	592	606	542	528	503	528
	% tuj	9,9	11,2	11,8	14,1	12,0	13,6	13,8	15,5	15,1	14,7	14,9	14,5
Medicinski	Ital.	5.501	5.354	5.305	6.769	6.937	7.134	7.114	6.974	7.024	6.608	5.770	5.586
	Tuje	777	738	772	840	1.022	856	1.012	1.159	1.290	1.330	1.311	1.268
	% tuj	12,4	12,1	12,7	11,0	12,8	10,7	12,5	14,3	15,5	16,8	18,5	18,5
Neopred.	Ital.	1.704	1.810	1.769	16	13	14	18					5
	Tuje	18	14	12	5	2	5	2					5
	% tuj	1,0	,8	,7	23,8	13,3	26,3	10,0					50,0

V Preglednici 20 predstavljamo podatke o številu dni bolnišnične oskrbe glede na vrsto DRG-ja. Predvsem v primeru kirurške obravnave izkazujejo tuji pacienti daljšo hospitalizacijo.

Preglednica 20 - Število dni bolnišnične oskrbe po vrsti obravnave

	DRG	Kirurški		Medicinski		Neopredeljeni		Skupaj	
		Povpr.	št.	Povpr.	št.	Povpr.	št.	Povpr.	št.
Št. dni hospitalizacije	Ital.	2,77	42.072	3,17	76.076	5,03	5.349	3,11	123.497
	Tuje	3,90	6.467	3,74	12.375	9,79	63	3,81	18.905
	Skupaj	2,92	48.539	3,25	88.451	5,08	5.412	3,21	142.402

4. Od hospitalizacije do pacienta

Za oceno deleža in tipologije pacientov v bolnišnici Burlo moramo preiti od podatkov o hospitalizacijah k drugačnim bazam, kjer je enota pacient. Postopek predvideva najprej dodelitev kode, s katero lahko identificiramo posameznega pacienta; ta nato postane enota v bazi podatkov, program pa analizira število pojavitev, torej število hospitalizacij vsakega pacienta. Zato da za vsako leto dobimo podatek o eni hospitalizaciji za vsakega pacienta (vemo namreč, da je lahko vsak hospitaliziran večkrat), se moramo odločiti, katere podatke bomo upoštevali. V primeru večkratnih hospitalizacij smo se odločili, da bomo upoštevali zadnjo bolnišnično oskrbo v letu. Letno periodizacijo podpira tudi Ministrstvo za zdravje, ki jo uporablja za svoje letno poročilo (*Rapporto*

annuale sull'attività di ricovero ospedaliero, (<http://www.salute.gov.it/portale/temi/>)). Po drugi strani je za same bolnišnice leto časovna enota, po kateri razvrščajo vire in druge postavke v računovodskih izkazih in poročilih.

Na ta način smo pridobili podatke, ki jih predstavljamo v preglednici 21; v tej tabeli lahko vidimo, da se v letni členitvi več kot 142.000 hospitalizacij nanaša na 117.690 (ne enkratnih) pacientov. Podatki o pacientih se v tem razdelku nanašajo vedno na državljanstvo in ne na rojstno državo.

Preglednica 21 - Oddelek, iz katerega je bil pacient odpuščen po zadnji hospitalizaciji v letu

Državlj.	Italijansko	Tuje	Skupaj	Italijansko	Tuje	Skupaj	Italijansko	Tuje	Skupaj
Oddelek	št.	št.	št.	% stolp.	% stolp.	% stolp.	% vrst.	% vrst.	% vrst.
Porodnišnica	16.026	4.218	20.244	15,5	29,2	17,2	79,2	20,8	100,0
Ginekologija	17.493	3.482	20.975	16,9	24,1	17,8	83,4	16,6	100,0

Ker je za predlagano usmeritev izbira manj pomembna, navajamo v nadaljevanju podatke o trendu tujih pacientov na podlagi Preglednice 22 (oddelek, iz katerega je bil pacient odpuščen po zadnji hospitalizaciji) za ginekološki in porodniški oddelek. Na ginekološkem oddelku se je delež tujih pacientk povzpela od 13,1% na 18,7% kljub zgolj 10-odstotnemu porastu (od 239 na 260), to pa zaradi znatnejšega upada števila pacientov v bolnišnični obravnavi (9.084 let 2006; 7.340 leta 2017). Porast deleža tujih pacientk na porodniškem oddelku je neznaten (3%).

Preglednica 22 - Oddelek, iz katerega je bil pacient odpuščen po zadnji hospitalizaciji v letu

Oddelek	Državlj.	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Ginekologija	Ital.	1.568	1.477	1.444	1.525	1.591	1.561	1.488	1.442	1.538	1.722	992	1.131
	Tuje	236	248	252	283	284	294	289	314	406	408	212	260
	% tuj	13,1	14,4	14,9	15,7	15,1	15,8	16,3	17,9	20,9	19,2	17,6	18,7
Porodnišnica	Ital.	1.593	1.592	1.536	1.474	1.541	1.472	1.497	1.359	1.057	632	1.236	1.035
	Tuje	334	322	356	355	379	382	410	397	299	232	398	343
	% tuj	17,3	16,8	18,8	19,4	19,7	20,6	21,5	22,6	22,1	26,9	24,4	24,9

Povprečno število hospitalizacij (manj kot dve v roku 12 let) je seveda nižje, če podatke obravnavamo na letni ravni, ostaja pa razlika med italijanskimi (1,20) in tujimi pacientkami (1,31). Preglednica 23 (zadnji stolpec) potrjuje, da je povprečno število diagnoz višje za tuje paciente (2,15) v primerjavi z domačimi (1,93) in je hkrati višje tudi povprečno število obravnav tujih pacientov (3,11) v primerjavi z domačimi (2,65). Posledično je v primeru tujih pacientov tudi višje povprečno število dni bolnišnične oskrbe (5,04 vs. 3,72). Nazadnje je pri tujih pacientih višja povprečna starost (19 let vs. 16,5).

Tako kot za druge spremenljivke nam longitudinalna dimenzija tudi tu omogoča izpostavljanje nekaterih jasnih trendov in vidikov, ki kažejo na določeno stabilnost. Povprečno število hospitalizacij v letu upada v primeru domačih in tujih pacientov (rahal razkorak med obema skupinama je na splošno stalen). Povprečno število diagnoz narašča za obe skupini, a je porast v primeru tujcev manjši. Po drugi strani pa beležimo upad obravnav - tudi v tem primeru se zdi, da gre za strukturno nihanje, saj ga opazimo pri obeh skupinah. Povprečno število dni hospitalizacije ostaja stabilno, čeprav z manjšimi odkloni.

Preglednica 23 - Povprečno število hospitalizacij, diagnoz in obravnjav ter dni bolnišnične oskrbe; povprečna starost po letu (domači/tuji pacienti)

	Dr- žavlj.	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	Sk.
Št. hospit.	Ita	1,23	1,22	1,21	1,19	1,17	1,18	1,18	1,21	1,20	1,19	1,20	1,18	1,20
	Tuje	1,38	1,34	1,29	1,33	1,34	1,27	1,31	1,31	1,29	1,28	1,28	1,25	1,31
Št. diagn.	Ita	1,90	1,93	1,91	1,96	1,88	1,89	1,86	1,84	1,92	2,01	2,03	2,13	1,93
	Tuje	2,24	2,23	2,20	2,20	2,16	2,17	2,12	1,98	1,96	2,14	2,21	2,32	2,15
Št. poseg.	Ita	2,82	2,62	2,55	2,53	2,53	2,64	2,55	2,62	2,81	2,82	2,71	2,69	2,65
	Tuje	3,59	3,40	3,27	3,08	3,18	3,18	3,13	2,96	2,98	2,97	2,97	2,97	3,11
Št. dni	Ita	3,84	3,78	3,79	3,74	3,68	3,73	3,49	3,66	3,73	3,71	3,91	3,72	3,72
	Tuje	5,13	4,97	5,02	4,89	4,78	4,82	4,72	4,97	4,72	5,37	4,86	5,24	5,04
Starost	Ita	17,3	17,0	16,7	16,6	16,5	16,5	16,7	16,0	15,9	15,6	15,9	16,47	
	Tuje	21,9	22,0	22,0	20,4	20,0	20,9	20,4	19,1	18,3	16,9	16,2	16,2	19,09

Dejstvo, da pri tujih pacientih beležimo nekoliko višje povprečno število hospitalizacij v primerjavi z domačimi pacienti, je razlog, zaradi katerega je delež, ki ga dobimo pri razvrstitvi po pacientu (12,3%), nekoliko nižji od deleža pri razvrstitvi po hospitalizacij (13,3%).

5. Ambulantna obravnava tujih pacientov

Tudi v primeru ambulantne obravnave smo v začetku kot enoto upoštevali posamezno obravnavo in ne pacienta, saj je lahko posamezni pacient v danem letu obravnavan večkrat. Z odstotnimi deleži lahko vsekakor dobimo dovolj natančno oceno stanja, a moramo biti kljub temu pozorni, saj so lahko pacienti s specifičnimi težavami ambulantno obravnavani pogostejše. Ambulantne obravnave so na splošno pogostejše od bolnišničnih, zato smo se odločili, da analiziramo omejeno časovno razdobje (zadnja 4 leta) in samo obravnave tujih pacientov. Poleg tega smo v analizo vključili samo podatke o polnoletnih ženskah.

Preglednica 24 kaže, da je bilo takih obravnjav v letu 2017 manj kot 17 tisoč, medtem ko so v prejšnjih treh letih presegle prag 20 tisoč, čeprav je njihovo število stalno upadalo. Ob tem moramo še opozoriti, da so bile nekatere obravnave prej razvrščene kot hospitalizacije, danes pa so to posegi v dnevni obravnavi. Razvrstitev po starostnih skupinah kaže na porast obravnjav žensk, starih več kot 40 let (v zadnjem letu od 10% do 16,6%); to bi lahko bila posledica zunanjega izvajanja nekaterih storitev, ki so namenjene določenim skupinam porabnikov. Ker govorimo o obravnavah in ne o pacientih, bi to lahko tudi pomenilo, da gre za porast povprečnega števila obravnjav pri starejših pacientkah - a v nadaljevanju bomo videli, da ta domneva ne drži.

Preglednica 24 - Starost ob obravnavi

Starost	2014	2015	2016	2017	2014	2015	2016	2017
	Absolutna vrednost				Odstotek			
18-40	21.252	20.663	19.278	14.048	89,8	89,8	90,1	83,4
> 40	2.427	2.339	2.119	2.793	10,2	10,2	9,9	16,6
Povpr.					31,6	31,6	31,4	33,3
Skupaj	23.679	23.002	21.397	16.841	100,0	100,0	100,0	100,0

Iz Preglednice 25 je razvidno, da je največ obravnjav v letu 2017 zadevalo romunske državljanke (17% vseh obravnjav). Na drugem mestu najdemo obravnave srbskih državljank (skoraj 15%), nato

pa (približno 9%) obravnave državljank držav bivše SZ - ta vrednost narašča. 7% obravnjav zadeva državljanke latinskoameriških držav. Čeprav je delež nižji, narašča število obravnjav državljank afriških muslimanskih držav (leta 2017 jih je bilo pribl. 6%) in Bangladeša (nekaj manj kot 5%). Komaj nekaj več kot 5% je državljank Kosova (v tem primeru vrednost upada), še manjši pa so deleži Albanc (vrednost upada), Kitajk (tu beležimo znaten upad) in žensk iz azijskih muslimanskih držav.

Preglednica 25 - Država ali območje državljanstva

Državljanstvo	2014	2015	2016	2017	2014	2015	2016	2017
	Absolutna vrednost				Odstotek			
Evropa	1.989	2.303	1.888	1.267	8,4	10,0	8,8	7,5
Slovenija	653	628	475	295	2,8	2,7	2,2	1,8
Hrvaška	1.051	943	791	372	4,4	4,1	3,7	2,2
Romunija	3.967	4.213	3.512	2.871	16,8	18,3	16,4	17,0
Srbija	3.238	3.137	3.157	2.474	13,7	13,6	14,8	14,7
Albanija	1.251	1.122	1.215	579	5,3	4,9	5,7	3,4
Kosovo	1.716	1.501	1.666	928	7,2	6,5	7,8	5,5
BiH	553	534	170	241	2,3	2,3	,8	1,4
Makedonija	447	666	403	306	1,9	2,9	1,9	1,8
Bivša ZSSR	1.358	1.402	1.114	1.488	5,7	6,1	5,2	8,8
Latinska Amerika	1.336	1.294	1.284	1.210	5,6	5,6	6,0	7,2
ZDA Avstralija	92	22	43	77	,4	,1	,2	,5
Maroko	470	425	440	387	2,0	1,8	2,1	2,3
Islamska Afrika	1.183	917	1.090	1.081	5,0	4,0	5,1	6,4
Ostalo Afrika	989	681	857	690	4,2	3,0	4,0	4,1
Turčija	420	390	486	330	1,8	1,7	2,3	2,0
Islamska Azija	660	743	827	589	2,8	3,2	3,9	3,5
Kitajska	1.169	901	833	492	4,9	3,9	3,9	2,9
Bangladeš	726	803	782	797	3,1	3,5	3,7	4,7
Ostalo Azija	411	377	364	367	1,7	1,6	1,7	2,2
Skupaj	23.679	23.002	21.397	16.841	100,0	100,0	100,0	100,0

Obravnave, ki jih tu analiziramo, se nanašajo na tuje pacientke, ki so leta 2017 v 95% imele bivališče v Italiji, preostalih 5% pa je imelo bivališče v tujini (v prejšnjih letih je bil delež pacientk z bivališčem v tujini višji). V preglednici 26 so prikazane države, kjer ima bivališče največ tujih pacientk (druge grupiramo po družbeno-geografskih območjih). V zadnji koloni na desni predstavljamo delež, ki je rezultanta razmerja med številom državljank vsake države in številom pacientk, ki imajo v tisti državi bivališče (v veliki večini primerov gre za isto državo, a ni vedno nujno tako, saj ima lahko pacientka bivališče npr. v Sloveniji, državljanstvo pa hrvaško). Ob pregledu podatkov lahko vsekakor izpustimo te posebne primere in torej trdimo, da ima približno 80% Slovenk (oz. nekaj manj kot 70% v zadnjem letu), ki so ambulantno obravnavane v bolnišnici Burlo, stalno bivališče v Sloveniji (nekateri imajo npr. stalno bivališče v Italiji oz. so dnevne migrantke). Stalno bivališče v tujini ima tudi nek delež (ki pa je glede na številčno šibek vzorec nezanesljiv) pacientk iz kategorije »ZDA in Avstralija«; razlag tega pojava je lahko več (po vseh verjetnosti gre za tujke, ki se selijo drugam in živijo v Italiji le za krajše obdobje). Ta razlaga ima lahko splošnejšo vrednost in za nekatere skupine je ohranjanje stalnega bivališča v tujini kazalnik želje po povratku; ta dejavnik je bil leta 2017 med pacientkami z bivališčem v Albaniji, na Hrvaškem, v muslimanskih in drugih državah Afrike, v muslimanskih državah Azije ter v drugih evropskih državah prisoten v

deležu, ki se giblje med 4% in 9%. Lahko pa gre seveda, vsaj v nekaterih primerih, za »namenske« migrantke, ki so se preselile prav zaradi zdravljenja. Za podatke, ki se nanašajo na nam bližnje obdobje, je najverjetnejša razlaga dejstvo, da pacientke niso imele časa za spremembo bivališča, mogoče tudi zato, ker še niso prejele dovoljenja za bivanje v Italiji.

Preglednica 26 - Država/območje državljanstva in delež obravnav tujk z bivališčem v tujini

Stalno bival.	2014	2015	2016	2017	2014	2015	2016	2017	2014	2015	2016	2017
	Absolutna vrednost				Odstotek				% st. biv. v tujini			
Italija	22.254	21.314	19.900	15.996	94,0	92,7	93,0	95,0	94,0	92,7	93,0	95,0
Evropa	468	356	321	93	2,0	1,5	1,5	,6	23,5	15,5	17,0	7,3
Slovenija	540	550	365	203	2,3	2,4	1,7	1,2	82,7	87,6	76,8	68,8
Hrvaška	97	31	137	30	,4	,1	,6	,2	9,2	3,3	17,3	8,1
Romunija	98	119	108	50	,4	,5	,5	,3	2,5	2,8	3,1	1,7
Srbija	29	185	81	82	,1	,8	,4	,5	0,9	5,9	2,6	3,3
Albanija	18	57	49	52	,1	,2	,2	,3	1,4	5,1	4,0	9,0
Kosovo	5	8	111	23	,0	,0	,5	,1	0,3	0,5	6,7	2,5
BiH	17	32	-	4	,1	,1	-	,0	3,1	6,0	-	1,7
Makedonija	2	28	15	5	,0	,1	,1	,0	0,4	4,2	3,7	1,6
Bivša ZSSR	26	74	55	59	,1	,3	,3	,4	1,9	5,3	4,9	4,0
Latinska Amerika	2	72	40	26	,0	,3	,2	,2	0,1	5,6	3,1	2,1
	3	4	24	16	,0	,0	,1	,1	3,3	18,2	55,8	20,8
Maroko	-	-	3	5	-	-	,0	,0	-	-	0,7	1,3
Islamska Afrika	-	37	51	51	-	,2	,2	,3	-	4,0	4,7	4,7
Ostalo Afrika	13	5	33	61	,1	,0	,2	,4	1,3	0,7	3,9	8,8
Turčija	6	-	-	1	,0	-	-	,0	1,4	-	-	0,3
Islamska Azija	81	46	59	39	,3	,2	,3	,2	12,3	6,2	7,1	6,6
Kitajska	-	38	-	12	-	,2	-	,1	-	4,2	-	2,4
Bangladeš	3	2	2	5	,0	,0	,0	,0	0,4	0,2	0,3	0,6
Ostalo Azija	14	43	43	10	,1	,2	,2	,1	3,4	11,4	11,8	2,7
Brez državlj.	3	1	-	18	,0	,0	-	,1	0,0	0,0	-	0,1
Skupaj	23.679	23.002	21.397	16.841	100,0	100,0	100,0	100,0	-	-	-	-

Večina ambulantnih obravnav tujih pacientk v bolnišnici Burlo se nanaša osebe z bivališčem v Italiji. Zaustaviti se moramo torej pri pojavu t. i. »notranje zdravstvene mobilnosti« - pri tistih tujih pacientkah, ki prihajajo iz drugih italijanskih dežel (iz dežele FJK prihaja pribl. 90% vseh tujih pacientk - prim. Pregl. 27). Omembe vredne deleže opažamo le v primeru pacientk z bivališčem v deželi Veneto (pribl. 400 obravnav, tj. 2-odstotni delež). Deleži ambulantnih obravnav tujih pacientk z bivališčem v drugih italijanskih deželah so neznatni; po vsej verjetnosti gre za preglede ali klinične preiskave pred načrtovano hospitalizacijo.

Preglednica 27 - Dežela stalnega bivališča

Stalno bivališče	2014	2015	2016	2017	2014	2015	2016	2017
	Absolutna vrednost				Odstotek			
FJK	21.523	20.577	19.352	15.338	90,9	89,5	90,4	91,1
Veneto	472	398	302	419	2,0	1,7	1,4	2,5
Ostalo Italija	258	339	246	214	1,1	1,5	1,1	1,3

Tujina	1.426	1.688	1.497	870	6,0	7,3	7,0	5,2
Skupaj	23.679	23.002	21.397	16.841	100,0	100,0	100,0	100,0

Čeprav je skupno število ambulantnih obravnav tujih polnoletnih pacientk v zadnjih letih upadlo, so zavodi, ki so vključeni v raziskave v sklopu projekta INTEGRA, zabeležili porast absolutnih vrednosti, povezanih s temi storitvami. Deleži so zato še toliko bolj pomenljivi, saj jih moramo umestiti v širši okvir, ki kaže na zmanjšanje splošnega obsega tovrstne dejavnosti. Na oddelku za klinično porodništvo in ginekologijo so v zadnjih štirih zabeležili 1.000 obravnav več (od 14% do približno četrtine vseh obravnav teh pacientk v letu 2017). Kot smo že izpostavili, je višje tudi število obravnav na oddelku za oploditev z biomedicinsko pomočjo, ki se že nekaj let izvajajo ambulantno. Višje je število obravnav na področju prenatalne in ginekološke diagnostike - delež teh je v razmerji do ambulantnih obravnav narasel z nekaj manj kot 2% na 7%.

Preglednica 28 - Oddelki

Oddelek	2014	2015	2016	2017	2014	2015	2016	2017
	Absolutna vrednost				Odstotek			
U.C.O. Ginek. in porodn. klinika	3.238	3.536	3.852	4.295	13,7	15,4	18,0	25,5
Oddelek DPT Prenat. in gin. ultrazv. diagn.	1.807	1.996	2.043	2.318	7,6	8,7	9,5	13,8
Oddelek DPT Opl. z biomedicinsko pomočjo	433	484	616	1.172	1,8	2,1	2,9	7,0
Oddelek Porodniška patologija	183	173	4	236	,8	,8	,0	1,4
Drugi oddelki	18.018	16.813	14.882	8.820	76,1	73,1	69,6	52,4
Skupaj	23.679	23.002	21.397	16.841	100,0	100,0	100,0	100,0

Tako kot v primeru hospitalizacij moramo tudi tu opozoriti, da števila ambulantnih obravnav ne smemo neposredno pretvoriti v število pacientk, saj je bila vsaka od teh lahko obravnavana večkrat. Poleg tega pacientk ne moremo razvrstiti v družbeno relevantne kategorije, saj se razen spola, kraja in datuma rojstva ostale lahko spreminjajo občasno (npr. državljanstvo, bivališče, stan ...) ali pa konstantno (starost). Kot smo že izpostavili, je rezultat agregacije podatkov odvisen tudi od obdobja, ki ga upoštevamo (v našem primeru smo se odločili, da podatke grupiramo po letu). Vsaka pacientka je torej v statistiki prisotna za vsa leta, ko je bila deležna obravnave: to vpliva na končno oceno števila pacientk, hkrati pa omogoča primerjavo rezultatov na letni ravni. Podatki o številu pacientk (Preglednica 29) dokazujejo, da je število polnoletnih tujih pacientk za vsa štiri leta v glavnem stabilno in vsekakor ne presega števila 2.000 enot v letu 2017, to pa tudi zaradi že omenjene prerazvrstitve nekaterih tipologij obravnave. Zadnji del tabele prikazuje povprečno število obravnav, ki je znatno upadlo (8 ambulantnih obravnav na pacientko v zadnjem letu vs. 12 obravnav v prvih letih). Preglednica nazadnje kaže, da približno četrtina obravnav zadeva pacientke, starejše od 40 let; delež teh beleži rahel, a stalen porast.

Preglednica 29 - Pacientke (št. in %) in povprečno število obravnav po starostni stopnji

Starost	2014	2015	2016	2017	2014	2015	2016	2017	2014	2015	2016	2017
	Absolutna vrednost				Odstotek				Povpr. št. zdr. storitev			
18-40	1.413	1.474	1.354	1.483	75,1	76,2	75,3	72,3	15,10	13,98	14,32	9,52
> 40	469	461	444	569	24,9	23,8	24,7	27,7	4,97	5,04	4,51	4,76
Skupaj	1.882	1.935	1.798	2.052	100,0	100,0	100,0	100,0	12,57	11,85	11,90	8,20

Razporeditev po državljanstvu (Preglednica 30) se ne bistveno razlikuje od prejšnjih po področju obravnave in potrjuje, da so leta 2017 do storitev dostopale predvsem Romunke in Srbkinje (skupaj predstavljajo 30% celotne populacije), nato Kosovke (nekaj manj kot 6%) in Albanke (manj kot 5%). V splošnem trendu upadanja povprečnega števila obravnav nam preglednica omogoča, da opazujemo določeno nihanje na ravni matične države. Če primerjamo samo podatke za leto 2017, vidimo, da je povprečno število obravnav Slovenk, Hrvat, Albanc, Bosank in Makedonk nižje, višje pa je število pacientk iz Turčije, Bangladeša, Latinske Amerike in Afrike.

Preglednica 30 - Država ali območje državljanstva

Država/Obm.	2014	2015	2016	2017	2014	2015	2016	2017	2014	2015	2016	2017
	Absolutna vrednost				Odstotek				Povpr. št. zdr. storitev			
Evropska Unija	155	152	144	168	8,2	7,9	8,0	8,2	12,83	15,15	13,11	7,54
Slovenija	132	160	78	61	7,0	8,3	4,3	3,0	4,95	3,93	6,09	4,84
Hrvaška	81	77	71	59	4,3	4,0	3,9	2,9	12,98	12,25	11,14	6,31
Romunija	317	330	282	322	16,8	17,1	15,7	15,7	12,51	12,63	12,45	8,91
Srbija	288	271	272	315	15,3	14,0	15,1	15,4	11,24	11,58	11,59	7,85
Albanija	87	79	87	92	4,6	4,1	4,8	4,5	14,38	14,20	13,97	6,29
Kosovo	100	99	103	110	5,3	5,1	5,7	5,4	17,16	15,16	16,17	8,39
BiH	38	37	30	37	2,0	1,9	1,7	1,8	14,55	14,43	5,67	6,51
Makedonija	33	41	35	44	1,8	2,1	1,9	2,1	13,55	16,22	11,51	6,95
Bivša ZSSR	126	152	128	173	6,7	7,9	7,1	8,4	10,78	9,22	8,70	8,60
Latinska Amerika	115	111	115	126	6,1	5,7	6,4	6,1	11,59	11,49	11,17	9,60
ZDA Avstralija	9	8	8	14	,5	,4	,4	,7	10,22	2,75	5,38	5,50
Maroko	34	42	44	56	1,8	2,2	2,4	2,7	13,82	10,07	10,00	6,91
Musl. Afrika	70	73	81	120	3,7	3,8	4,5	5,8	16,90	12,56	13,46	9,01
Ostalo Afrika	69	59	68	72	3,7	3,0	3,8	3,5	14,33	11,54	12,60	9,58
Turčija	27	25	27	31	1,4	1,3	1,5	1,5	15,56	15,60	18,00	10,65
Islamska Azija	31	37	52	69	1,6	1,9	2,9	3,4	21,29	20,08	15,90	8,54
Kitajska	74	87	75	69	3,9	4,5	4,2	3,4	15,66	10,36	11,11	7,07
Bangladeš	61	60	60	65	3,2	3,1	3,3	3,2	11,90	13,38	13,03	12,26
Ostalo Azija	35	35	38	49	1,9	1,8	2,1	2,4	11,74	10,77	9,58	7,49
Skupaj	1.882	1.935	1.798	2.052	100,0	100,0	100,0	100,0	12,57	11,85	11,90	8,20

EPIDEMIOLOŠKA ANALIZA AMBULANTNO IN BOLNIŠNICO OBRAVNAVANIH TUJIH DRŽAVLJANK V BOLNIŠNICI POSTOJNA

Marko Mugoša, Marjeta Stegel Bizjak

Bolnišnica za ženske bolezni in porodništvo Postojna

Igor Karnjuš

Univerza na Primorskem, Fakulteta za vede o zdravju

Podatki za retrospektivno epidemiološko analizo, ki jih je zagotovilo raziskovalno osebje Bolnišnice za ženske bolezni in porodništvo Postojna, so bili zbrani iz informacijskega sistema pacientov Hipokrat. Osnova za analizo so bili podatki zbrani v obdobju od leta 2012 do vključno 2017. Podatki so predstavljeni ločeno za področje ambulantne in področje bolnišnične obravnave

1. Analiza ambulantno obravnavanih tujih državljanek med letom 2012 in 2017

Med letom 2012 in 2017 je bilo v ambulantni dejavnosti obravnavanih 1586 tujk. Število obravnav po posameznem letu je razvidna iz Tabele 1; razvidno je, da je število obravnav v zadnjih letih v porastu, saj se je v primerjavi z letom 2012 v letu 2017 število obravnav povečalo za 15,2 %.

Tab. 1 Število tujih državljanek, ki so bile obravnavane ambulantno med letom 2012 in 2017

Leto obravnave	Število (n)	Delež (%)
2012	171	10.8
2013	182	11.5
2014	192	12.1
2015	240	15.1
2016	388	24.5
2017	413	26.0
Skupaj	1.586	100.0

Povprečna starost tujk, ki so bile ambulantno obravnavane v Bolnišnici Postojna je znašala 30,24 (s=6,91). Najmlajša obravnavana tujka je bila stara 15 let, najstarejša 66 let. Bolj natančna porazdelitev vzorca po starosti je razvidna v Tabeli 2.

Tab. 2 Starostna struktura tujih državljanek, ki so bile vključene v ambulantno obravnavo med letom 2012-2017

Starostna skupina (leta)	Število (n)	Delež (%)
15-19	27	1.7
20-29	796	50.2
30-39	582	36.7
40-49	159	10.0
50-59	20	1.3
60-66	2	0.1
Skupaj	1.586	100.0

www.ita-slo.eu/integra